

V Bruseli 8. júna 2022
(OR. fr)

9874/22

**Medziinštitucionálny spis:
2021/0213(CNS)**

FISC 127
ECOFIN 577
ENER 273
ENV 567
CLIMA 262

POZNÁMKA K BODU A

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Rada
Predmet:	Návrh smernice Rady o reštrukturalizácii právneho rámca Únie pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny (prepracované znenie) – správa o pokroku

V správe o pokroku uvedenej v prílohe k tejto poznámke sa uvádzajú názory predsedníctva na súčasný stav a pokrok dosiahnutý pri skúmaní uvedeného návrhu v prvom polroku 2022.

V nadväznosti na zasadnutie Výboru stálych predstaviteľov z 8. júna sa Rada pre hospodárske a finančné záležitosti vyzýva, aby správu predsedníctva o pokroku uvedenú v prílohe k tejto poznámke vzala na vedomie ako bod A na jednom z nadchádzajúcich zasadnutí.

I. ÚVOD

1. Komisia predložila 14. júla 2021 návrh smernice Rady o reštrukturalizácii právneho rámca Únie pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny (prepracované znenie)¹ (ďalej len „návrh smernice o zdaňovaní energie“).
2. Návrh smernice o zdaňovaní energie je súčasťou balíka „Fit for 55“², ktorého cieľom je splniť ambiciózne ciele EÚ znížiť emisie do roku 2030 aspoň o 55 % v porovnaní s úrovňami v roku 1990 a dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050. Balík pozostáva zo súboru vzájomne prepojených návrhov, pričom všetky smerujú k dosiahnutiu rovnakého cieľa, ktorým je zabezpečenie spravodlivej, konkurencieschopnej a zelenej transformácie do roku 2030 a v neskorších rokoch. Balík zahŕňa škálu oblastí politiky a odvetví hospodárstva: klímu, energetiku a palivá, dopravu, sektor budov, využívanie pôdy a lesné hospodárstvo.
3. Návrh smernice o zdaňovaní energie sa zameriava na tieto ciele:
 - a) stanovenie prispôsobeného rámca, ktorý prispeje k dosiahnutiu cieľov EÚ do roku 2030 a ku klimatickej neutralite do roku 2050 v kontexte Európskej zelenej dohody. Išlo by o zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny zosúladené s politikami EÚ v oblasti energetiky, životného prostredia a klímy, čo by prispelo k úsiliu EÚ o znižovanie emisií;
 - b) stanovenie rámca, vďaka ktorému sa ochráni a zlepší vnútorný trh EÚ, a to tak, že sa aktualizuje rozsah zdaniteľných energetických výrobkov a štruktúra sadzieb, a zároveň sa zracionalizujú oslobodenia od daní a daňové úľavy, ktoré využívajú členské štáty a
 - c) zachovanie schopnosti vytvárať príjmy pre rozpočty členských štátov.

¹ 10872/21.

² 10849/21.

4. Podľa názoru Komisie by sa tieto ciele dosiahli prechodom od zdaňovania založeného na objeme k zdaňovaniu založenom na energetickom obsahu, zavedením poradia sadzieb podľa ich environmentálnych vlastností a obmedzením stimulov na používanie fosílnych palív. Podľa tohto poradia by konvenčné fosílna palivá, ako je motorová nafta a benzín, boli zdanené najvyššou sadzbou a elektrina najnižšou sadzbou.
5. Komisia 11. septembra 2019 uverejnila správu³ o hodnotení smernice o zdaňovaní energie, v ktorej zdôraznila, že súčasné pravidlá neprispievajú k novému regulačnému rámcu ani k plneniu strategických cieľov EÚ v oblasti klímy a energetiky. Rada ECOFIN 5. decembra 2019 schválila závery o rámci EÚ pre zdaňovanie energie⁴, v ktorých vyzdvihla dôležitú úlohu harmonizácie zdaňovania energie prostredníctvom smernice o zdaňovaní energie pri zabezpečovaní riadneho fungovania vnútorného trhu. Rada podporila aj aktualizáciu právneho rámca pre zdaňovanie energie, ktorá prispeje k plneniu širších cieľov politík EÚ v oblasti hospodárstva a životného prostredia. V záveroch sa Komisia vyzvala, aby zabezpečila, že jej návrhy budú v plnej miere posúdené z hľadiska ich hospodárskych, sociálnych a environmentálnych nákladov a prínosov. Komisia pri príprave návrhu smernice o zdaňovaní energie uskutočnila verejnú konzultáciu⁵.

³ 12153/19.

⁴ 14608/19.

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12227-Revision-of-the-Energy-Tax-Directive-/public-consultation_sk.

II. AKTUÁLNY STAV

6. Na neformálnom zasadnutí pracovnej skupiny na vysokej úrovni pre daňové otázky 20. – 21. júla 2021 venovanom „Budúcim výzvam v oblasti zdaňovania“ mohli delegácie vyjadriť predbežné názory na úlohu zdaňovania v zelenej transformácii už počas pracovného zasadnutia s názvom „Daňové aspekty zelenej dohody“. Komisia 22. júla 2021 predložila návrh smernice o zdaňovaní energie vo Výbore stálych predstaviteľov (časť II).
7. Technické rokovania v pracovnej skupine pre daňové otázky (nepriame zdaňovanie – spotrebné dane/zdaňovanie energie) sa začali 9. septembra 2021. Komisia na tomto zasadnutí predložila návrh aj posúdenie vplyvu.
8. Slovinské predsedníctvo na zasadnutí pracovnej skupiny na vysokej úrovni 23. septembra 2021 informovalo delegácie o súčasnom stave, plánovanej práci a svojom zámere dosiahnuť v súvislosti s týmto spisom počas svojho funkčného obdobia čo najväčší pokrok.
9. Technické preskúmanie návrhu v pracovnej skupine pre daňové otázky (nepriame zdaňovanie – spotrebné dane/zdaňovanie energie) pokračovalo 6. októbra, 20. októbra, 15. novembra a 24. novembra 2021 analýzou jednotlivých článkov. Prvé kolo analýzy všetkých článkov bolo dokončené 24. novembra 2021.
10. Pomerne veľký počet položených otázok sa týkal rôznych aspektov návrhu, ako je prechod od zdaňovania založeného na objeme k zdaňovaniu založenému na energetickom obsahu, zavedenie poradia sadzieb podľa environmentálnych vlastností, zdaňovanie nových výrobkov, indexácia minimálnych daňových sadzieb, zaobchádzanie s leteckým a námorným sektorom, ako aj prepojenie s ostatnými spismi balíka „Fit for 55“.

11. Na zasadnutí pracovnej skupiny na vysokej úrovni 25. novembra 2021 slovinské predsedníctvo informovalo delegácie o výsledkoch práce a pokroku v súvislosti s týmto spisom, a to aj v kontexte balíka „Fit for 55“. Rada ECOFIN 7. decembra 2021 vzala v rámci bodu A na vedomie správu predsedníctva o pokroku týkajúcu sa návrhov balíka „Fit for 55“, ktorými sa zaoberá Rada ECOFIN, vrátane návrhu smernice o zdaňovaní energie⁶.
12. Francúzske predsedníctvo na zasadnutí pracovnej skupiny pre daňové otázky na vysokej úrovni 6. januára 2022 potvrdilo svoj záväzok pokročiť v tomto dôležitom spise s cieľom zabezpečiť spoločné chápanie technických ustanovení návrhu znenia a jeho účinkov na zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny po skončení prechodného obdobia. Zasadnutia pracovnej skupiny pre daňové otázky počas francúzskeho predsedníctva sa konali 10. januára, 11. februára, 10. marca, 8. apríla, 2. mája a 1. júna 2022.
13. Analýza sa týkala celého návrhu, pričom práca sa rozdelila do štyroch tematických blokov: 1) rozsah zdaniteľných výrobkov a prístup na základe energetického obsahu, štruktúra sadzieb na konci prechodného obdobia, energia z obnoviteľných zdrojov; 2) minimálne úrovne zdaňovania a obsah daňových kategórií, štruktúra sadzieb v roku 2023, prechodné obdobia a indexácia; 3) štátna pomoc a doprava; 4) priemysel, poľnohospodárstvo, rybárstvo a domácnosti. Francúzske predsedníctvo na základe podrobnej výmeny názorov v pracovnej skupine predložilo delegáciám čiastočné kompromisné znenia prvých dvoch blokov.

⁶ 14574/21.

14. Francúzske predsedníctvo predložilo pracovnej skupine podkladové dokumenty, ako aj technické poznámky k jednotlivým témam. Tieto poznámky boli zaslané delegátom pred zasadnutiami s cieľom predstaviť analýzu ustanovení, ktorú vypracovalo predsedníctvo, uľahčiť diskusie a zhromaždiť pozície členských štátov, ktoré slúžia ako základ pre vypracovanie kompromisných návrhov prvých dvoch blokov. Tieto výmeny informácií umožnili delegáciám lepšie pochopiť ustanovenia návrhu a spôsob, akým bude fungovať v praxi. Hmatateľný pokrok sa dosiahol aj pri chápaní otázok, ktoré sú predmetom návrhu, najmä pokiaľ ide o rozsah zdaniteľných výrobkov, prepojenie s horizontálnymi pravidlami v oblasti spotrebných daní (smernica Rady 2020/262 z 19. decembra 2019), obsah daňových kategórií výrobkov a ich aktualizáciu, praktické dôsledky prístupu založeného na energetickom obsahu, najmä pokiaľ ide o zdaňovanie zmiešaných výrobkov, rozsah prechodného obdobia a indexáciu minimálnych sadzieb. Francúzske predsedníctvo sa zameralo na zabezpečenie väčšieho súladu, najmä pokiaľ ide o vymedzenia a prahové hodnoty, s ostatnými smernicami týkajúcimi sa energetiky, najmä s týmito smernicami, ktoré sa v súčasnosti revidujú: smernica 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov a smernica 2012/27 z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti. S útvarmi Komisie sa podrobne diskutovalo aj o prepojení medzi touto smernicou a pravidlami štátnej pomoci.
15. Na základe doterajších rokovaní o návrhu smernice o zdaňovaní energie sa francúzske predsedníctvo domnieva, že hoci ciele návrhu smernice o zdaňovaní energie nie sú spochybňované, členské štáty pripisujú význam zachovaniu konkurencieschopnosti EÚ a preskúmaniu účinkov budúcej smernice o zdaňovaní energie na domácnosti, určité hospodárske odvetvia a na hospodárstvo ako celok.
16. Francúzske predsedníctvo víta vyjadrený záujem členských štátov o prehĺbenie rokovaní o tomto návrhu, a domnieva sa, že vzhľadom na zložitosť návrhu budú potrebné ďalšie technické rokovania v pracovnej skupine pre daňové otázky, pričom delegácie by mali pracovať na možných kompromisných riešeniach širokej škály otázok.

17. Na tento účel bude užitočné ďalej rozanalyzovať tieto aspekty:
- a) vymedzenie daňových kategórií a minimálnych úrovní zdaňovania vrátane možnosti uplatňovať na určité výrobky (napríklad plyn a LPG) režim výnimiek;
 - b) vykonávanie nových pravidiel klasifikácie medzi kategóriami výrobkov a „rovnaké úrovne zdaňovania“ v rámci tej istej kategórie výrobkov vrátane navrhovaného zrušenia možnosti diferenciácie sadzby dane z nafty na komerčné použitie v cestnej doprave;
 - c) tempo vykonávania nových pravidiel a zrušovania výnimiek pre odvetvie leteckej a námornej dopravy vrátane rybárstva a minimálne sadzby uplatniteľné na tieto odvetvia;
 - d) zaobchádzanie so zmiešanými výrobkami, najmä meranie ich energetického obsahu;
 - e) vzájomné pôsobenie medzi pravidlami štátnej pomoci (najmä všeobecným nariadením o skupinových výnimkách, ktoré sa v súčasnosti reviduje) a budúcou smernicou o zdaňovaní energie;
 - f) prepojenia s ostatnými spismi balíka „Fit for 55“, hlavne so smernicou o obnoviteľných zdrojoch energie a smernicou o energetickej efektívnosti, najmä ako odkaz na identifikáciu energetických výrobkov v rozsahu pôsobnosti smernice o zdaňovaní energie.
 - g) miera zahrnutia nových výrobkov do rozsahu pôsobnosti smernice.
18. Francúzske predsedníctvo konštatuje, že členské štáty sú odhodlané pokračovať v práci na základe návrhu Komisie. V tejto fáze je však príliš skoro na predloženie konečných pripomienok k obsahu možnej kompromisnej dohody s cieľom dosiahnuť všeobecné smerovanie Rady k tomuto legislatívnemu spisu.
19. Európsky hospodársky a sociálny výbor zaujal stanovisko 20. januára 2022⁷ a Európsky výbor regiónov 27. apríla 2022⁸. Stanovisko Európskeho parlamentu sa očakáva.

⁷ 5615/22.

⁸ <https://webapi2016.COR.europa.eu/v1/documents/cor-2021-04801-00-00-ac-tra-sk.docx/content>.

III. ZÁVER

20. V tejto súvislosti francúzske predsedníctvo vyzýva Radu, aby túto správu vzala na vedomie s cieľom dosiahnuť ďalší pokrok v súvislosti s týmto spisom a nadviazať na pokrok, ktorý sa doteraz dosiahol.
-